

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фермерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пчірчард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

КОМУ ВОНИ ДОПОМАГАЮТЬ?

До Канади приїхали з Галичини неабиякі гості: др. Володимир Бачинський і о. Посадат Жан. Перший з них український адвокат, імя якого читачам нашого часопису добре відоме. Це той самий пан доктор Володько Бачинський, що перший з українських націонал-демократичних, або — як вони себе тепер називають — трудових політикоробів вдарив чолем перед польсько-шляхетською владою, вирісся незалежності Західної України і став проповідувати ідею автономії для України з панської ласки, під опікою білого орда. Другий гість, о. Жад, український канадійський Француз або канадійсько-французький Українець, що його дало Українцям "провидіння боже" через свою єдину католицьку церкву на допомогу християнсько-католицькій справі і корабельно-залізничному бізнесові.

Гості, звичайно, приїхали "не в своїй справі", а в... "пародій". Певно, що й не за свої гроші і не за "народні", цим разом, а за компанійні і... може за правительственні гроші. Правда, про те, що спонукав цих гостей приїхати до Канади, дають не однакові пояснення сам Бачинський і урядники Товариства Опіки над Українськими Імігрантами ім. св. Рафаїла (таке українсько-католицьке товариство недавно засновано під опікою "неукраїнського святого"), але що до цілі їхнього приїзду заяви обох цих інтересованих спілків погоджуються.

Др. Бачинський заявив репортеріві вінніпегського англійського часопису "Фрі Прес", що він приїхав сюди від імені, ні більше ні менше, тільки від сорока мільйонів Українців "в Європі сущих", а в часописі "Канадійський Українець" сказав, що приїхав вони з о. Жаном "як відпоруки Товариства Опіки над Українськими Імігрантами у Львові, щоби пригладити обставинам в Канаді, знайти місце до роботи, знайти фарми до поселення а також вистаритися до дозвілу відати людей". Урядники тутешнього католицького Товариства ім. св. Рафаїла знову заявляють у своїй відозві, що то вони спровадили сюди Бачинського й о. Жана. Заяви погоджуються однак в одному, що цілі приїзду цих гостей — зібрати відомості про те, як найкраще можна-б вислати до Канади "українських пільних робітників і хліборобів".

Напрошуються питання: кому потрібна й корисна ця прислуга, що її так щиро вилася спонівати др. Бачинський в співіці з тутешнім Товариством ім. св. Рафаїла?

Др. Бачинський у своїй заяві каже так:

"На українських землях, які знаходяться тепер в польській Республіці, спричинила війна і неврожай велику нужду серед нашого народу. Якесь число українських пільних робітників і хліборобів хоче докопче виїхати до Канади на короткий час або на постійний побут".

З цього виходило-б, що нібито для того "якогось числа українських пільних робітників і хліборобів" роблять ці "добродії" всі ці старання. Але хто то з тих "пільних робітників і хліборобів" повідомив недавно осібане Товариство ім. св. Рафаїла в Канаді, що вони хотять "докопче виїхати до Канади" та що для того треба спровадити сюди др. Бачинського, аби його познайомили з цими бажаннями "якогось числа українських пільних робітників і хліборобів" і дістали його допомогу в цій справі? Чи розсхотилися тут дійсно про те, щоб допомогти тим, що хотять емігрувати з захіно-українських земель до Канади, чи просто так др. Бачинський як і Товариство ім. св. Рафаїла стараються заохотити й намовити українських селян захіно-українських земель до еміграції?

Здається всякому арозуміло, що всякі товариства опіки над емігрантами і імігрантами опікуються людьми, що виїждять з одної країни і приїждять до другої. Але вони не повинні бути зацікавлені захохотуванням тих людей до виїзду, бо тоді це вже були-б не товариства опіки над емігрантами чи імігрантами, а агенції для вербування емігрантів чи імігрантів. Товариства опіки над емігрантами чи імігрантами мають про виїжджаючих чи приїжджаючих людей, коли вони є, а коли їх немає, то вони не клопочуться тим, щоб вони були.

Тимчасом з заяв др. Бачинського і Товариства ім. св. Рафаїла та з їхніх старань ясно, що клопоче їх не справа піклування емігрантами, що виїждять з Західної України, або імігрантами, що приїждять до Канади, але те, щоб вони були, щоб заохотити українських-селян до виїзду. Для того др. Бачинський збирає інформації, які потрібні не для товариства опіки над емігрантами, але ескорше для агенції, що вербує емігрантів. Др. Бачинський повинен-би так отверти й сказати, що взяв він на себе агентуру спровадження українських емігрантів до Канади і приїхав розглянути можливості для переселення сюди "якогось числа українських пільних робітників і хліборобів", а Товариство ім. св. Рафаїла йому в цьому допомагає.

Ми не сумніваємося в цьому, що др. Бачинський і о. Жан приїхали до Канади в порозумінні зі всіма чинниками, що зацікавлені спровадженням імігрантів до Канади, а також і з тими, що зацікавлені у виїзді як найбільшого числа українських селян та селянських робітників з Західної України. Нам відомо, що оба вони дістали від корабельних і залізничних компаній "вільний переїзд", що їм охотно дають інтересовані компанії і урядові офіси всякі інформації та уступи. А що найважливіше, у цій справі др. Бачинський безперечно має всяку допомогу польсько-шляхетського уряду.

Як відомо "красова" політика уряду Польщі змагає до того, щоб всякими способами і за всяку ціну ослаблювати і нищити відпоруку силу національних меншостей, головую-Українців, що перешкаджає її польонізаційним планам і старанням на "красах" та згромажує там польсько-шляхетському пануванню. До осягнення своєї цілі польсько-шляхетська влада всяквє колонізацій "кресів" вислуженням в її війську шумовним, заборони українських шкіл, просвітних товариств, організацій і робітничо-селянської преси, великих податкових тягарів і всіх способів, що провадять до крайнього так культурного як і матеріального зубожіння національних мен-

шостей, а впрітні просто фізичного винищення. І то теж дуже на руку еміграції селян та робітників національних меншостей, головую України, деє в далекі закорські країни. Дивлячись зі становища інтересів українського населення Західної України, еміграція українських селян та робітників дуже непожадана, бо вона улекшує задання польонізаторів на "красах". З відомо кожного українського селянина чи робітника з Західної України за море, ослаблюється становище українського населення Західної України, а зміцнюється становище польсько-шляхетських окупантів.

Тому не дивно, що справою вербування емігрантів для Канади на Західній Україні займає відомий угодовець, польсько-шляхетський прислужник др. Володько Бачинський, а в допомогу йому пішла католицька братія. Др-ові Бачинському ця робота і по внутрі і по зовні. При ній можна буде за одним разом два заяві убити: виявити польській владі свої дальші уступи і заробити гроші.

Др. Бачинський настільки львівний у відношенні до польсько-шляхетської влади і так її шанує, що навіть у своїй заяві каже не інакше, тільки так:

"На українських землях, які знаходяться тепер в польській Республіці, спричинила війна і неврожай велику нужду серед нашого народу".

Дуже делікатно сказав. Про те, що землі ті Західної України (цього терміну Бачинський не ужив за ніщо в світі) загарбані польсько-шляхетськими окупантами і що "нужду серед нашого народу" викликали не тільки та "війна", яку має на думці Бачинський, і "неурожай", але й ще більше безперестанна війна, яку веде польсько-шляхетська влада проти українського населення, від часу її окупації захіно-українських земель, великої адирства, брак землі, якої не дають українським селянам і т. д., др. Бачинський не згадує ні словом.

Ні, др. Бачинський не репрезентує ні "сорок мільйонів Українців", ні "якогось числа українських пільних робітників і хліборобів" і не їм він хоче допомагати. Поміч, яку збирається він давати при допомозі своїх спілків в старому краю і тут, це поміч тим, що заінтересовані виглядом українських селян та робітників з Західної України, хоч ті селяни й робітники не хотять оставити своєї рідної землі для польських колоністів.

Не такої допомоги бажать наш брати в старому краю. Вони пишуть нам, щоб допомогти їм там втриматися і не вступитися ворогові з поля бою. Таку поміч ми повинні їм дати від щирого серця. Хто-ж з тутешніх українських фермерів хоче конче когось небудь спровадити до Канади, той не потребує посередництва др. Бачинського, але може це дуже легко зробити при допомозі тутешнього іміграційного уряду.

ВІДОЗВА КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ ДО РОБІТНИКІВ І СЕЛЯН РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Центральний Комітет Комуністичної Партії Західної України звернувся до селянства й робітництва Радянської України з такою відозвою:

Робітники й селяне Радянської України!

Здійснюються погрози польських панів затопити в морі крові українські землі під Польщею. Хвиля грізного, безмежного панського терору залянула всю Західну Україну. Від Приняти аж до Карпат, як клеветі хмари, несеться стогін українських селян катованих польською шляхтою.

Від кількох днів стотисячна армія польської поліції, шпигів і військо справляє кривавий бенкет на наших землях. Зі швидкістю блискавиці приходять зі всіх усюдів страшні звісти про тисячі арешти, побій, катування, про жорстоку смерть замучених безборонних і невинних робітників і селян. В одні мить всі Західна Україна перемінилася в одну велику тюрму, обліту потоками невинної людської крові і морем сльоз.

Товариші! Польські пани хочуть повної загибелі трудящих мас Західної України!

Культурний доробок кількох поколінь українського народу знищили шляхта одним розчерком пера. Українських робітників виганяють на вулицю, щоб під тиним марно гинули з голоду. Від українських селян відбирають їхню споконвічну землю і передають військовим осадникам в нагороду за те, що в 1920 році помагали польським панам душити велику Револуцію на Сході. Небувалий досі голод люте по всіх західних українських землях і холодною косяю скошує молоді до покоління.

Та закамейним шляхетським серцем ще й того мало. Ім мало цих безконечних, повільних мук і страждань трудящих мас Західної України. Ім бажається ще більше. Ім хочеться власними звірвачими очима, насолоджуватись видом гарячої людської крові смертельними корчамн поматованого, живого людського тіла.

Польська охранка, що вміщує в собі весь досвід охранного цілого світу, найтоншими ітучками своєю мерзкою ремесла прокує повстання на Західній Україні, щоб його відтак затопити в морі крові. Та-

Центр. Ком. Компартії Західної України.
 Львів, 10. квітня 1925 р.

Трівкий мир буде лише наслідком перемоги соціалізму. Лише тоді, якщо пролетаріат і бідніше селянство зуміють знайти в собі досить свідомості, ідейності, завзятості, — перемога соціалістичної революції буде забезпечена.

Н. Ленін.

3 міжнародного робітничого руху

СТАНОВИЩЕ ГРЕЦЬКОЇ КОМПАРТІЇ.

Комуністична Партія Греції юридично існує легально, а фактично — загнана в підпілля. Багато відповідальних комуністів заарештовано і вони перебувають у заслани на різних островах.

Не зважаючи на терор і неможливість спокійно працювати, авторитет партії в робітничих масах зростає. Орган її "Візспатіс" завойовує читачів. Газету вільно поширюють в Атені, але забороняється вивозити навіть в околиці міста.

В лавах грецької компартії 61 процент робітників, 9 проц. селян, 14 проц. ремісників і 16 проц. інтелігентів. Тепер в партії іде більшовізація і організації перебувають за принципом виробничих осередків. По всіх фабриках і заводах, в армії і флоті осередки компартії ростуть назвичайно швидко.

Останній страйк залізничників компартія використала, щоб викрити ганебну політику реформістських провідирів, висунути вимогу про узаконення 8-годин. робочого дня, збільшення заробітної платні на 40 проц., звільнення ув'язнених на островах комуністів і припи-

нення утисків проти комуністичної партії. Робітники потерпіли поразку в страйковій боротьбі через зрадницьку політику провідирів профспілок. Але страйк остаточно розкрив очі грецького пролетаріату, що зрозумів провідирів реформістських провідирів, які фактично служать буржуазії. Внутрішнє тяжке положення Греції й фінансова катастрофа сприяють швидкому революціонізованню грецького пролетаріату, який йде під прапор компартії.

ЛИСТ ПОЛІТБЮРО КОМПАРТІЇ ДО СОЦІАЛІСТІВ.

Політбюро французької компартії звернулося до національної ради французької соціалістичної партії з листом, в якому відзначає сумні наслідки, до яких спричинилася політика лівого блоку у внутрішній і у зовнішній політиці.

Компартія пропонує єдність фронту для спільної боротьби проти реакційного сенату, проти захоплення банками влади над країною, проти зросту фашизму та інфляції. Боротьбу повинно провадити за єдності профруху й за робітничо-селянський уряд.

ЗНОВУ АНГЛІЙСЬКА ДЕЛІГАЦІЯ ДО С.Р.С.Р.

Генеральний секретар британської федерації праці Кук виступив з промовою в Гемсверті і заявив, що федерація гірників виражає делегацію до С.Р.С.Р. у відповідь на запросини радянських гірників прислати представників на конференцію в липні ц. р.

ДО ЄДИНОГО ФРОНТУ ПРОФСПІЛОК.

Французька Унітарна Конфедерація Праці запропонувала реформістській конфедерації утворити єдиний фронт професійних організацій для майбутніх спільних виступів. Унітарна конфедерація праці пропонує не гаячись скадити конференцію обох конфедерацій, щоб на ній обміркувати способи спільної боротьби на тлі загальної програми.

ЗВІЛЬНЕННЯ РОБІТНИКІВ.

Із заводів військового відомства в Токіо, Японія, звільнено 8,000 кваліфікованих робітників. Є думка звільнити також 3,000 робітників з морських арсеналів. Звільнення викликало зменшення бюджетових асигнувань військово-відомству.

ХАЛЕПА ПАНА РОТМІСТРА.

Не дуже то правдоподібна історія.

З протестом проти ганебного виступа Багінського й Вечоркевича виступили не лише радянська преса, не лише робітничі суспільства. Польські газети, від лівих і правих, теж не задоволені виступом Мурашкі.

— Ну, павіщо, мовляв, було влізати в темному вагоні, коли можна любісінько покарати прилюдно, за участь ката, з читанням смертного присуду? Як можна дозволити анархістичні вчинки в країні, де демократія стоїть на сторожі закону?

Дозвольте виступити на захист Мурашкі... Нагадуємо, що в Польщі міністерство юстиції ще й досі не розв'язало питання про те, яку форму смертної кари вживати: чи розстріл, чи повішення, чи відрубання голови сокирою. Крапці польські правники цілий рік б'ються — і не можуть виітати найдоконанішу форму кари, яка-б відповідала духові польської державності.

То дозвольте-ж захистити п. Мурашкі. Послухайте: Пан ротмістр відсунув чарку, витер вуса і підвів голову.

Переж паном ротмістром стогін закутів по руках і ногах; о-чи йому було звязано, рота забито.

— Знов? — розсердився пан ротмістр: — це вже п'ятнадцятий сьогодні... І відпочити не дадуть. До смертної кари? — Так, до смертної... — відповіли троє жонірів і шитро політаїв, що ввійшли разом з заасудженням.

— Про що ви тільки собі думаєте? — звернувся пан ротмістр до селянина: — я-ж не вистигаю тут. Тобі легко: спали панові маєток, або там по лінійний постерунок віршав — і вся справа. Сідаєш у в'язницю й чекаєш, щоб тебе покарали, та? А мені що з тобою робити, я тебе питаю? Думаєш, так легко карати?

Пан ротмістр наляв собі пильну китинович, гекнув і витер вуса.

— От тебе привели сюди, і знов тобі ні-про-віщо турбуватимуть не треба... Начальство мовляв, само потурбується... А начальство сама халепа й починається.

Узявши від вартових присуду, пан ротмістр здівно вдарив по вому рукою: — "Заасуджений до смертної кари" бачили? Поуму легко заасуджується до всякої там смертної кари, а я що робитиму? Ти гадав, певно, що я тебе так відразу візьму й розстріляю, га?

Заасуджений мовчав. — О! А я тебе не розстріляю! Не розстріляю. А... повішу! Ага?

Пан ротмістр пройшовся по хаті великими кроками.

— Так ти, значить, тепер думаєш, що я тебе повішу, так? А я тебе не повішу! А... відрубав тобі голову. Ага, що? Ей, хлопці, ведіть його.

Вартові вдарили в'язня рушницями. — Ні, чекайте. Ти вже зрадив? А от я тобі й голову не рубатиму... Що, спіймав облізана? Я тебе... розстріляю... повішу!

Задзвонив телефон.

— Еге, привели такого... — сказав пан ротмістр: — що, шитає, чи вже покарати? — Це ні, скоро буде готовий. Поспішати? вакансія потрібна? Ого, ще десять змов відірвали! Ну, добре, добре... Вшавовання.

Пан ротмістр замислювався.

— Ні, справді, що-ж мені з тобою робити?.. Ти не знаєш часом, до якої саме форми кари тебе присуджено? Мовчиш, га?.. Хочеш, щоб начальство за тебе думало. Ху, просто голова роздирається...

І одну по одній пан ротмістр вивив аж чотири чарки.

— Коли я тебе розстріляю, спитає начальство, чом не повісив... Хіба що краще повісити? Хм... А потім у соймаї ашпт ендеки зробить, чому так легко карать повстанців... Може, ліпше голову відрубати? Хочеш? Знов мовчиш...

Пан ротмістр сказав вдарив кулаком по столі:

— Як-же я тобі голову рубатиму, коли в мене й катів таких нема. Не звикли ще до такої праці. Он у Варшаві утворюють спеціальний інститут, то, може на той рік досвідчені кати будуть... Ну, що-ж з тобою робити? Я можу сам тобі голову рубати, але як після го-рілки не влучу, то ще скажеш-тимешся... От халепа!

Потарабанивши пальцями по шкату, пан ротмістр звернувся до вартових:

— А ну, хлопці, підіть на хвилинку до той кімнати... Слухай, друже, — сказав він до заасудженого, коли вартові вийшли, — зроби мені послугу, вибери собі сам, як тебе покараю... Бо в мене трохи голова не дусне... Ну, що тобі варт, сказав сам... Ну, якою смертю хочеш вмерти?

Заасуджений мовчав.

— А мовчиш! — сказав пан ротмістр: — тебе просить польський офісер і говоривий шляхтич, а ти мовчиш, гаде!

Ну, так не буде тобі ніякої смерті. Ей, хлопці! Розв'яжіть його, розкуйте і жінити під три чорти. Хай іде, куди хоче...

За хвилину взяв вибіг у двері й зник. Пан ротмістр наляв собі чарку, посмактав, засміявся і сказав сам до себе: — Ну, що, взяв, га?.. Думає польського шляхтича об'їхати! Що, покорились?

Дуже оце в мене неправдоподібна історія виїшла. Ну, де там, щоб польський ротмістр вивутив живим в'язня? Не думаю, щоб було таке.

Але через отаку непевність, брак сталой форми смертної кари, велика все-ж така халепа всім ротмістрам і підпорушникам... І як же вони всі мусять дуквати Мурашкі, що він винайшов і вказовив новісіньку, четверту форму, яка тепер набула прав громадянства: — Ніякої кари, а звичайне вбивство!

Космо Котко.

РІЖНІ ВІСТІ.

ПРОТИ ВИСЛАННЯ З ФРАНЦІЇ ТОВ. РОЯ.

Комітет оборони прав Індусів, що в ньому бере участь Аврі Барбюс, Маделена Марк та інші видатні громадські діячі, висловив енергійний протест проти вислання з Франції індуського революціонера тов. Роя, що зробив єдиний "злочин", а саме, розпочав боротьбу з експлуататорами індуського народу. Комітет протестує супроти того, що французький уряд піддав впливові англійських імперіалістів, і закликає всіх прихильників волі й права підтримати його протест.

ПАМ'ЯТІ СУН ЯТ СЕНА.

Представники партії Гоміндан в Парижі та китайської компартії спільно з французьким Комсомолом влаштували великий мітинг представників східних народів, присвячений пам'яті Сун Ят Сена, а також протестові супроти все-світнього імперіалізму. На мітинг виступало кілька промовців, представників різних колоніальних країн. Вони висловили промови на спомід Сун Ят Сена. Від імені французької комуністичної партії промовляв парламентарний посол Ваян Кутюрє.

ТЕАТРОСТУДІЙЩІ В ВІННІПЕГУ ГРАЮТЬ В СУБОТУ, 16. ТРАВНЯ В УКР. РОБ. ДОМІ "РОДИНУ ШТКАРІВ".